

videre Forstand, idet der der tales om hele Universitetets Midler, baade de til Professorernes Underhold henlagte og Kommunitetets. Der er jo ogsaa den særlige Forbindelse mellem disse Institutioner, at Universitetets Tilværelse er en nødvendig Forudsætning for, at Kommunitetet kan virke i Overensstemmelse med sit fundatsmæssige Di. med. Hvad kunde det nytte at underholde 100 Studenter, naar der ikke var noget Universitet, ved hvilket de kunde modtage deres Undervisning? Jeg finder det derfor i alle Maader naturligt, at man har søgt udfyldende Bidrag til Universitetsformens ad begge de nævnte Veie. Derimod maa jeg ganske være enig i den Betragtning, at man ikke skal gaa til Sorø Akademi for at hente yderligere Bidrag. Saavidt mig bekendt, er den Løse, at hente Bidrag fra Akademiet til Universitetet, kun fremkommen en eneste Gang i en Indstilling til Rongen, som gik forud for Reglementet af 1836; men da saldt den død til Jorden og er, saavidt mig bekendt, ikke optagen senere. Jeg skjønner ikke rettere, end at der ikke paa nogen Maade er nogen Forbindelse mellem Akademiet og Universitetet, der kunde medføre, at Akademiet skulde blive forpligtet til at yde Bidrag til Universitetet. — Hvad dernæst angaar den Form, i hvilken Formueforøgelsen er tænkt tilveiebragt, da har man jo tænkt at gjøre dette dels ved Tilskud af rede Kapital og dels ved Tilskud af aarlige Bidrag. Jeg tror at turde sige, at den ene Form — ialtsald efter min Opfattelse — kan være lige saa god som den anden, og jeg vil derfor stille mig ens til Lovforslaget uden Hensyn til, om man maatte vælge den ene eller den anden Form. Om man maatte vælge den Fordeling, som §§ 1 og 2 stille op, eller en anden Fordeling, om man vil tilveiebringe Bidraget til Universitetet udelukkende i Form af Kapital eller udelukkende i Form af aarlige Indtægter, forekommer mig at være saa temmelig indifferent.

Jeg slutter saaledes disse Bemærkninger, idet jeg udtaler min fuldstændige Tilslutning til Lovforslaget og anbefaler det til det høie Things Lovvillie.

Udg. Jeg slutter mig til den erede foregaaende Taler. Jeg er Ministeren meget taknemmelig for Fremkomsten af dette Lovforslag, og jeg skal ikke gjøre den ringeste Indvending imod, at det vedtages, ganske som det foreligger. Det glæder mig i den klare og grundige Betænkning, som skyldes det Medlem af Thinget, som vi Alle saane, skjøndt vi kun i kort Tid have haft ham til Kollega, at finde en udpræget og fyldestgjørende Godtgørelse af, at Universitetets og Kommunitetets Midler have akkurat den samme Oprindelse og samme Karakter, thi det er jo netop dette, at man har villet opstille, at der skulde være en Forskel mellem disse to Fonds,

som har foranlebiget, at man har begyndt at opspise Universitetets Kapital istedetfor som hidtil at supplere Universitetets Fornødenheder af Kommunitetets Overskud, idet man gjorde gjældende, at Kommunitetet var en Fond, der var henlagt til de Uformuende og derfor skulde spares, medens Universitetets Fond derimod godt kunde opbruges. Naar den var opbrugt, kunde Staten nemlig godt underholde Universitetet. Denne Paastand vil nu være slaaet til Jorden ved Kommissionens Betænkning, og det kan ikke Andet end glæde mig. Paa den anden Side kan det siges, — og jeg negter heller ikke, at det var det, jeg vilde have foretrukket — at, om det ogsaa vilde være fuldkommen rigtigt at bevare Universitetets Fond ubeskaaren, som den fra Fædrene er nedarvet til os, er det dog ikke værdt at have flere Skuffer, end det er nødvendigt, og derfor kan jeg for min Del sympathisere fuldstændig med det Lovudkast, der for en 6—7 Aar siden fremkom i Rigsdagen om at sammendrage Universitetets og Kommunitetets Kasser. Jeg indser ikke, hvorfor man ikke ligesaagodt ved Lov kan fastsætte den Sum, der aarlig skal anvendes til Studenter, som fastsætte ved Lov, at Kommunitetet skal afgive saa og saa stor Del af sin Kapital som Tilskud til Universitetet. I det første Tilfælde maa man kunne bruge, hvad der bliver tilovers, til Universitetets Fornødenheder, saavidt det strakte, og hvad der endda blev tilovers, kunde jo bruges paa anden Maade. Det, at Kommunitetet bestaar som en særlig Fond, vil jo altid kunne friste til at paaføre det visse Udgifter, om hvilke der kan siges Et eller Andet, der i og for sig kan være ganske rigtig, men som dog kan medføre Fare. Kommunitetet er stiftet for at underholde 100 fattige Studenter, og Vægten ligger paa Ordet Studenter. Nu er man kommen til, at Kommunitetet ogsaa skal udrede Understøttelse til Folk, der blive Studenter, og, som jeg allerede ved den sidste Finantslovs Behandling tillod mig at gjøre opmærksom paa, er det dog, om jeg end ikke paa nogen Maade kan misfjende, at der er Grund til denne Brug, altid en mere tvivlsom Brug, der ligger udenfor Kommunitetets egentlige Formaal. Hvis man havde sammendraget begge Fonds, havde man været ude over den Fristelse at gaa videre hermed, end rigtigt kunde være. Nu vil jeg ikke negte, at det ikke er noget praktisk foreliggende Spørgsmaal, og naar man bestemmer, at der aarlig af Kommunitetets Overskud, foruden at der afgives en betydelig Sum af dets Kapital, skal udredes 40,000 Kroner til Universitetets Fornødenheder, vil den Sum, der bliver tilovers, efter de første 10 Aar ikke blive meget stor. Derfor har jeg heller Intet imod at gaa ind paa Lovforslaget aldeles, som det foreligger. Med den sidste erede Taler maa jeg ligeledes være fuldkommen enig i, at det vilde være urigtigt at anvende Sorø Akademis Midler til Universitetets